

Informasjonsskriv til elektronikkbransjen

Små elektriske motorvogner

Innhold

Trafikkforsikringsforeningen	2
Forskrift om krav til liten elektrisk motorvogn.....	2
Leketøy.....	2
Mer om hastighetsbegrensning	2
Sikkerhetsmargin	3
Bilansvarslova og forsikringsplikt.....	3
Hva innebærer bruk?	3
Hva dekker en ansvarsforsikring?	4
Hva skjer dersom man ikke har forsikring?	4
Forsikring.....	4
Vilkår	4
Avkortning eller bortfall av forsikring (høyere fart, vekt, lengde og bredde)	5
Forbrukernes rettigheter.....	5
Forbrukerkjøpsloven.....	5
Andre regler for små elektriske motorvogner	6
Aldersgrense	6
Krav om hjelm.....	6
Ruspåvirket kjøring.....	6
Passasjerer	6
Parkering.....	6
Hvor kan man kjøre?.....	6
Elsparkesykkel på tvers av landegrensene	7
Regelverk.....	7
Bilansvarslova	7
Forskrift om krav til liten elektrisk motorvogn.....	7
Forskrift om trafikktrygd	7
Vegtrafikkloven.....	7
Trafikkregler	8
Kjøretøyforskriften	8
Forsikringsavtaleloven.....	8
Forbrukerkjøpsloven.....	8

Trafikkforsikringsforeningen

Trafikkforsikringsforeningen, også kalt TFF, er en organisasjon som forvalter flere lovpålagte oppgaver. Trafikkforsikringsforeningen dekker skade forvoldt av uforsikret, ukjent eller utenlandsk kjøretøy, og krever inn gebyr for uforsikret motorvogn. Alle forsikringsselskap som tilbyr ansvarsforsikring for motorvogn i Norge, plikter å være medlem av TFF.

Forskrift om krav til liten elektrisk motorvogn

Elsparkesykler og andre små elektriske motorvogner reguleres i *forskrift om krav til liten elektrisk motorvogn*. Etter denne forskriften er liten elektrisk motorvogn

- elektrisk drevet motorvogn for én person, som har en
- maksimal konstruktiv hastighet på 20 km/t,
- veier maksimalt 70 kg inklusive batteri og
- ikke er bredere enn 85 cm eller lengre enn 120 cm

Motorvogn uten selvbalanserende teknologi tillates ikke å ha sitteinnretning.

Forskriften krever at liten elektrisk motorvogn skal være

- bygd, innrettet, utstyrt og vedlikeholdt slik at den tåler de påkjenninger som den vanligvis utsettes for og kan nyttes uten å volde unødig fare eller ulempe
- tydelig og varig merket med produsentens navn, typebetegnelse og fabrikasjonsnummer. Det skal være plassert og utført slik at det er godt synlig og slik at det ikke lett kan fjernes eller endres

Videre stilles det krav til bremses, refleks lys og lydsignal i §§ 6, 7 og 8 i forskriften.

Små elektriske motorvogner er unntatt registreringsplikt. Dette betyr at det ikke er krav til å registrere kjøretøyet i kjøretøyregisteret, og kjøretøyet trenger ikke skilter. Man behøver heller ikke levere inn eierskiftemelding ved eierskifte.

Leketøy

Kjøretøy med maksimal hastighet på 10 km/t (og som det er vanskelig å endre til større kjørefart) er unntatt bilansvarslova* og er å betrakte som leketøy. Disse kjøretøyene er dermed unntatt forsikringsplikten.

* Jf. *Kongelig resolusjon av 14. april 1961*

Mer om hastighetsbegrensning

Etter forskriften skal liten elektrisk motorvogn ha en maksimal konstruktiv hastighet på 20 km/t.

Med konstruktiv hastighet menes den hastighet kjøretøyet er konstruert for av fabrikanten og som bare ved vesentlig konstruktiv forandring kan endres. Dersom hastighetsbegrensningen kan endres ved app er ikke kravet oppfylt.

Statens vegvesen opplyser at hastigheten skal være satt av produsent, eventuelt importør eller forhandler dersom fabrikanten har gitt denne tillatelse til å gjøre dette på sine vegne. Det avgjørende for Statens vegvesen i en kontrollsituasjon er om kjøretøyet kan oppnå en hastighet med motorkraft som

overstiger 20 km/t. Dersom kjøretøyet kan endre «modus» vil de forholde seg til den modusen som gir den høyeste hastigheten under en kontroll.

Ved å sette inn en kontroll som setter hastighetssperren til 20 km/t, vil det ikke være like enkelt å endre hastigheten. Hvem som har satt inn sperren endrer ikke på vurderingen av hvor raskt kjøretøyet kan gå. Det er derfor ikke avgjørende at det er fabrikanten/produsenten som har satt hastighetssperren.

Sikkerhetsmargin

Når Statens vegvesen måler den maksimale konstruktive hastigheten på små elektriske motorvogner, har de valgt å legge inn en sikkerhetsmargin på 10 %. Dette er for å ta høyde for eventuelle feilkilder ved målingen.

Statens vegvesens vurdering er at alle parter, både produsenter, importører og forhandlere, bør forholde seg til den forskriftsmessige grensen på 20 km/t, også i sin markedsføring.

Bilansvarslova og forsikringsplikt

Bilansvarslova regulerer skade som motorvogn gjør på personer, ting eller eiendom. Den regulerer også plikten til å forsikre motorvogn. Liten elektrisk motorvogn er klassifisert som motorvogn.

For at skaden skal være regulert av bilansvaret er det et vilkår at det er motorvognen som «gjør» skaden. Det betyr at det må være årsakssammenheng mellom motorvognen og den skaden som har skjedd, og at det er i egenskap av å være motorvogn at den har voldt skade.

Små elektriske motorvogner er unntatt registreringsplikt, og plikten til å forsikre reguleres derfor av bilansvarslova § 15 annet ledd;

*Anna motorvogn skal eigaren trafikktrygda om han let vogna verta brukt, faren med
eller fråsegsett på slik vis at det kan koma opp skadebotkrav etter denne lova*

Dette betyr at små elektriske motorvogner skal forsikres dersom motorvognen blir brukt, kjørt med eller hensatt på en slik måte at den kan forårsake skade.

Forsikringsplikten gjelder både inne og ute, på offentlig og privat sted/vei. Mange tror at man ikke behøver å forsikre når kjøretøyet brukes på privat eiendom. Dette er ikke riktig.

Det er straffbart å bruke eller kjøre en motorvogn uten forsikring.

Hva innebærer bruk?

Begrepet «bruk» innebærer mye mer enn bare kjøring i denne sammenhengen.

- Kjøring
- Forflytting
- Lading
- Lek med og på kjøretøyet

Videre er motorvognen underlagt forsikringsplikt dersom den er «hensatt» på en slik måte at den kan gjøre skade. Dette kan for eksempel være tilfellet der elsparkesykkelen står i fare for å velte, falle ned, begynne å trille eller brenne.

Hva dekker en ansvarsforsikring?

En ansvarsforsikring dekker skader på fører, andre personer, andres ting eller eiendom. Ansvarsforsikringen dekker ikke skade på kjøretøyet selv.

Hva skjer dersom man ikke har forsikring?

Dersom man ikke har forsikring og kjøretøyet forvolder skade på andre personer, andres ting eller eiendom vil Trafikkforsikringsforeningen (TFF) dekke skaden. Dette følger av bilansvarslova § 10.

Dersom Trafikkforsikringsforeningen har erstattet skade forvoldt av en motorvogn som skulle vært forsikret, har vi hjemmel til å kreve regress etter bilansvarslova § 13 (kreve regress=kreve tilbakebetalt). Både alvorlige personskader og skader etter brann kan føre til millioner i erstatningskrav. Uten ansvarsforsikring risikerer man derfor å bli gjeldsslave for resten livet.

- Som fører av uforsikret motorvogn vil man ikke få erstatning ved personskade på seg selv (her finnes det noen unntak, blant annet når personen er veldig ung)
- Dersom en uforsikret elsparkesykkel begynner å brenne under lading, og denne brannen forårsaker skade på andre personer, andres ting eller fast eiendom vil TFF dekke skadene, men har da mulighet til å søke regress hos eier av elsparkesykkelen. (Dersom batteriet er tatt ut av elsparkesykkelen under lading, og deretter begynner å brenne, er det ikke bilansvar fordi brannen ikke begynner i motorvognen)
- Dersom man kjører på en person og skader denne personen alvorlig vil TFF dekke skadene, og søke regress hos eier av elsparkesykkelen. TFF kan også søke regress hos fører av elsparkesykkelen dersom hen visste eller burde vite at den var uten forsikring

Forsikring

Eier av liten elektrisk motorvogn er selv ansvarlig for å tegne ansvarsforsikring i et forsikringsselskap. Det skal tegnes **en** ansvarsforsikring **per** motorvogn man eier. Eier du to elsparkesykler må du kjøpe ansvarsforsikring for begge.

Vilkår

For at en liten elektrisk motorvogn skal være tillatt å bruke må den oppfylle kravene i forskriften. De fleste forsikringsselskap legger derfor til grunn at elsparkesykkelen (e.l.) fyller vilkårene i forskriften. Dette vil fremgå av forsikringsvilkårene.

Kunden må opplyses om følgende når de tegner forsikring for en liten elektrisk motorvogn:

- Kundeinformasjon
- 6 siste siffer i serienummer, motornummer, eller fabrikkasjonsnummer
- Merke
- Modell
- Maksimal konstruktiv hastighet

Dersom den maksimale konstruktive hastigheten overstiger det tillatte, vil man ikke få tegnet forsikring.

Avkortning eller bortfall av forsikring (høyere fart, vekt, lengde og bredde)

Reglene om forsikringsavtaler finner man i *forsikringsavtaleloven*. Dersom det det i en oppgjørssituasjon etter skade, viser seg at

- kjøretøyet likevel hadde en maksimal konstruktiv hastighet som overstiger 20 km/t (+10%) kan eier risikere at forsikringen faller bort eller settes ned
- kjøretøyet hadde større lengde, bredde eller vekt enn det som følger av forskriften kan eier risikere at forsikringen faller bort eller settes ned dersom avviket er vesentlig og det er årsakssammenheng mellom skaden og avviket.

I praksis er det liten sannsynlighet for at det er årsakssammenheng mellom skaden og det faktum at elsparkesykkelen er noen cm lenger enn det som følger av forskriften.

Forbrukernes rettigheter

Forbrukerkjøpsloven

Forbrukerkjøpsloven regulerer forbrukerkjøp og er den loven som kommer til anvendelse ved kjøp og salg av små elektriske motorvogner til forbrukere når selger opptrer i næringsvirksomhet. Loven inneholder regler om retting, heving av kjøpet, tingens egenskaper, og mangler.

Forbrukeren kan heve kjøpet dersom det foreligger en vesentlig mangel, jf. *forbrukerkjøpsloven* § 32.

Tingen har en mangel dersom selger har gitt uriktig informasjon eller unnlatt å gi fullstendig informasjon om tingen og dette kan ha virket inn på kjøpet, jf § 16. Videre vil det være en mangel etter § 15 dersom tingen ikke:

- passer for de formål som tilsvarende ting vanligvis brukes til
- passer for et bestemt formål som selgeren var eller måtte være kjent med da kjøpet ble inngått, hvis selgeren har akseptert dette formålet eller forbrukeren ellers har hatt rimelig grunn til å bygge på selgerens sakkunnskap og vurdering
- er i samsvar med «offentligrettslige krav som stilles i lovgivningen eller offentlig vedtak i medhold av lov på den tid kjøpet inngås», hvis ikke forbrukeren har til hensikt å anvende tingen på en slik måte at kravet er uten betydning

Ved bedømmelse av om tingen har en mangel, skal det tidspunktet da risikoen går over på forbrukeren, legges til grunn, selv om mangelen først viser seg senere, jf. § 18.

Forbrukeren kan ikke gjøre gjeldende som en mangel noe han eller hun kjente eller måtte kjenne til ved kjøpet, jf. § 16 (4).

Absolutt reklamasjonsfrist er 5 år, jf § 27.

Selger har som utgangspunkt rett til å rette mangelen eller levere tilsvarende ting (omlevering). Dersom selger ikke sørger for retting eller omlevering kan forbrukeren kreve prisavslag eller heving, jf. § 29.

En elsparkesykkel med maksimal hastighet som overstiger 20 km/t må anses å være mangelfull ettersom den ikke er i samsvar med offentligrettslige krav som gjaldt på den tid kjøpet ble inngått. Ettersom mangelen medfører at elsparkesykkelen ikke er lovlig å bruke, er det naturlig å legge til grunn at mangelen er vesentlig.

Forbrukeren kan ikke gjøre gjeldende som en mangel noe hen kjente eller måtte kjenne til ved kjøpet. Det kan argumenteres for at forbrukeren måtte kjenne til at elsparkesykkelen ikke var i tråd med offentligrettslige krav når hen kjøpte den. I praksis og juridisk teori er det likevel lagt til grunn at en profesjonell selger normalt er nærmest til å bære risikoen for og har opplysningsplikt om dette. Forbruker vil derfor trolig kunne kreve retting eller omlevering dersom selger ikke har opplyst om elsparkesykkelen ikke lovlig kan brukes.

Andre regler for små elektriske motorvogner

Aldersgrense

Aldersgrensen for å kjøre elsparkesykkel er 12 år. Husk at utleieselskapene kan ha høyere aldersgrense, for eksempel 16 eller 18 år.

Krav om hjelm

Barn under 15 år er påbudt å bruke hjelm, men alle bør gjøre det.

Ruspåvirket kjøring

Det er forbudt å kjøre elsparkesykkel når fører er påvirket av alkohol eller et annet berusende eller bedøvende middel. Det er den alminnelige promillegrensen på 0,2 som gjelder.

Passasjerer

På elsparkesykler er det ikke tillatt med passasjer. Det er heller ikke tillat å ha passasjerer i en tilhenger som er festet på sparkesykkelen.

Parkering

- Man kan parkere på gang- og sykkelvei, fortau eller gågate så lenge sparkesykkelen ikke er til hinder eller ulempe for andre. Det betyr at den ikke skal være i veien for de som sykler og går.
- Elsparkesykkelen må parkeres slik at det ikke er til hinder for mennesker med ulike behov, som for eksempel rullestolbrukere og de med nedsatt syn.
- Når man parkerer, skal man sørge for å sette fra seg sparkesykkelen på en slik måte at den ikke velter og skaper problemer for andre trafikanter.
- Man kan få gebyr om du parkerer feil
- Hvis man parkerer slik at elsparkesykkelen er til hinder eller ulempe for andre, eller på områder hvor det er vist med skilt at det ikke er lov å parkere, kan man få et gebyr på 900 kroner.

Hvor kan man kjøre?

I utgangspunktet kan man kjøre overalt så lenge man følger kjøreretningen og skiltingen. Det er forbudt å kjøre med elsparkesykkel på motorveier og på veier som er skiltet med forbud mot syklist, for eksempel på noen bruer og i mange tunneler.

Vegtrafikkloven § 3 sier at «Enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret. Vegfarende skal også vise hensyn overfor dem som bor eller oppholder seg ved vegen.»

Dersom man bryter trafikkreglene, kan man bli straffet med bot.

Elsparkesykkel på tvers av landegrensene

Ulike land har ulikt regelverk knyttet til små elektriske motorvogner. Det er derfor viktig å sette seg inn i lokale regler når man skal ta med seg elsparkesykkelen på ferie.

I Tyskland er det for eksempel registreringsplikt og krav til forsikring. I Danmark er det ikke krav til registrering eller forsikring for privateide elsparkesykler.

Det er også lurt å forhøre seg med sitt eget forsikringsselskap før man tar med elsparkesykkelen på ferie. Det er ikke sikkert at ansvarsforsikringen gjelder utenfor Norge eller at innboforsikringen dekker skader som følge av uhell.

Når turister tar med seg elsparkesykkel eller andre små elektriske motorvogner inn til Norge må de kjøpe en grenseforsikring. Det er Tollstasjonene som selger grenseforsikringen på vegne av TFF.

Regelverk

Bilansvarslova

Lov om ansvar for skade som motorvogner gjer gjelder skade som motorvogner gjør på folk eller ting/eiendom, samt forsikring for slik skade.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1961-02-03?q=bilansvar>

Forskrift om krav til liten elektrisk motorvogn

Denne forskriften regulerer små elektriske motorvogner. Her finner vi definisjon og de tekniske kravene til elsparkesykler og andre små elektriske motorvogner.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-05-25-918?q=elektrisk%20motorvogn>

Forskrift om trafikktrygd

Forskrift om trafikktrygd m.v. regulerer trafikktrygd og inneholder bestemmelser om norske og utenlandske motorvogner, og lovfester de oppgavene Trafikkforsikringsforeningen har etter motorvogn direktivet.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1974-04-01-3?q=trafikktrygd>

Vegtrafikkloven

Loven regulerer all trafikk med motorvogn.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1965-06-18-4?q=vegtrafikk>

Trafikkregler

Trafikkregler finner vi i forskrift om kjørende og gående trafikk.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1986-03-21-747>

Kjøretøyforskriften

Forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr setter en rekke krav til kjøretøy, blant annet om utstyr som skal finnes i og på kjøretøyet, for eksempel bilbelter.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1994-10-04-918?q=kj%C3%B8ret%C3%B8vforskriften>

Forsikringsavtaleloven

Lov om forsikringsavtaler regulerer avtaler om forsikring og forsikringsdistribusjon. Her finner man for eksempel regler om uriktige opplysninger, og nedsettelse eller bortfall av forsikring.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-16-69?q=forsikringsavtale>

Forbrukerkjøpsloven

Lov om forbrukerkjøp gjelder forbrukerkjøp, det vil si salg av ting til en forbruker når selger opptrer i næringsvirksomhet. I denne loven finner man blant annet regler om krav til tingen, mangler, og retting, samt heving av kjøpet.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-21-34?q=forbrukerkj%C3%B8p>